

УДК [378.091.3.016:811.111]

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.70-4.38>**Т. О. Шаргун**

доктор педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Львівської філії
Дніпровського національного університету залізничного транспорту
імені академіка Всеволода Лазаряна

Г. О. Бушко

кандидат філологічних наук, доцент кафедри гуманітарної
та соціально-економічної підготовки
Львівської філії
Дніпровського національного університету залізничного транспорту
імені академіка Всеволода Лазаряна

Ю. С. Мосіна

викладач кафедри іноземних мов
Дніпровського національного університету залізничного транспорту
імені академіка Всеволода Лазаряна

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті проаналізовано сучасні методи викладання іноземної мови й обґрунтовано доцільність їх використання в технічних закладах вищої освіти. Процес викладання англійської мови в немовних закладах вищої освіти має певні особливості, пов'язані з різним початковим рівнем мовної підготовки першокурсників; кількістю академічних годин, відведених на вивчення цієї дисципліни; кількісним складом груп; низькою мотивацією до опанування іноземної мови. Наголошено на тому, що в навчальному процесі важливу роль відіграє мотивація, формування якої в студентів технічних ЗВО має бути одним з основних завдань навчально-виховного процесу. Мотивація визначає продуктивність навчальної діяльності та є її органічним складником. Доведено, що якісна іншомовна підготовка студентів технічних спеціальностей можлива за умови впровадження сучасних освітніх технологій, таких як: професійно орієнтоване навчання, метод проєктів, технології інтенсивного й дистанційного навчання, інформаційні та телекомунікаційні технології, робота з навчальними та контролюючими комп'ютерними програмами з іноземних мов, ігрові технології, створення презентацій, тренінгові системи навчання. Встановлено, що значно підвищити результативність заняття можна за умови професійно орієнтованого наповнення змісту дисципліни «Іноземна мова» в технічних ЗВО. З'ясовано, що застосування інтерактивних технологій навчання передбачає звернення до комунікативного, зокрема когнітивно-комунікативного, та конструктивістського методів викладання іноземної мови. Доведено, що використання інноваційних підходів до викладання англійської мови та мультимедійних засобів навчання дає змогу студентам підвищити мотивацію до вивчення іноземних мов, забезпечити доступ до нових, альтернативних джерел інформації, розвинути самостійну розумову діяльність, сформувати комунікативні навички, міжкультурну й професійну компетентність.

Ключові слова: іноземна освіта, мотивація навчання, інноваційні технології викладання, інформаційні технології, сучасні методи навчання.

Постановка проблеми. На сучасному етапі англійська мова є головним інструментом міжнародного спілкування в академічних і ділових колах. Володіння нею як засобом комунікації є однією з вимог до майбутнього інженера. Головною метою навчання іноземних мов у технічних закладах вищої освіти (далі – ЗВО) є набуття студентами вмінь і навичок грамотного використання іноземної мови в щоденному, діловому та професійному спілкуванні, здатність адекватно задовольняти виклики XXI ст.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений нами аналіз наукової й методич-

ної літератури свідчить, що багато українських і зарубіжних фахівців досліджують шляхи впровадження інноваційних освітніх технологій у навчальний процес вищої технічної школи, удосконалення методики викладання іноземних мов, підвищення кваліфікації інженерно-технічних кадрів засобами іноземних мов.

Наприклад, різні аспекти впровадження інноваційних педагогічних технологій ще на початку XXI ст. висвітлювали І. Дичківська, Г. Козлакова, В. Маригодов, А. Слободянюк, А. Щукін. Інтерактивні методи навчання іноземних мов досліджували також Т. Мельнікова, О. Пасічник

та інші. Зокрема, О. Пасічник розглядала сучасні технології навчання як засіб самореалізації студентів в освітньому середовищі ЗВО на основі вебквест-технології.

Особливу увагу варто приділити науковим розробкам Т. Гончаренко, яка зробила внесок у з'ясування мотивації вивчення іноземної мови як соціальної функції освіти, та Н. Шпакової, яка розкрила у своїх працях питання формування мотивів вивчення іноземної мови й позитивного ставлення до дисципліни в студентів.

Науковці Н. Білан, А. Білоцерковець, Б. Гриднєва, О. Дігтяр, О. Матвєєнко, З. Осада, Т. Танцура, О. Тимофєєва вивчали різні аспекти викладання іноземних мов у немовних ЗВО, що особливо важливо для нашого дослідження. Зокрема, З. Осада й О. Матвєєнко проаналізували сучасні методики та технології викладання іноземних мов у технічних ЗВО; О. Дігтяр і Т. Танцура – використання мультимедійних засобів навчання студентів на заняттях з англійської мови в немовному університеті; Н. Білан – комунікативний метод навчання іноземних мов; А. Білоцерковець – новітні методи викладання іноземної мови за професійним спрямуванням; Б. Гриднєва – професійне спрямування на прикладі підготовки сучасного інженера засобами викладання іноземної мови.

Питання іншомовної освіти для немовних закладів вищої освіти, до яких належать технічні ЗВО, завжди було і є наріжним. Процес викладання англійської мови для технічних спеціальностей має певні особливості, що пов'язано з різним початковим рівнем англомовної підготовки першокурсників; кількістю академічних годин, відведених на вивчення цієї дисципліни; кількісним складом груп [12, с. 250]. Але найбільш актуальним питанням сьогодення є підвищення рівня мотивації студентів технічних ЗВО до вивчення англійської мови. Важливим чинником у вирішенні цього питання є використання сучасних інноваційних інформаційних технологій у навчанні студентів вищої технічної школи, що й зумовило вибір теми нашого дослідження.

Мета статті – проаналізувати та розкрити зміст сучасних інноваційних технологій навчання, які сприяють підвищенню мотивації до опанування іноземних мов та, відповідно, розвитку й самореалізації студентів у межах дисципліни «Іноземна мова» в технічних закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Інновації в освіті полягають у створенні, впровадженні та поширенні новітніх ідей, підходів, прийомів і методів, технологій, які спрямовані на оновлення, модернізацію, трансформацію навчального процесу відповідно до вимог часу. Інформаційні технології стають невіддільним інструментом у сучасному процесі викладання та одним зі складників

інноваційного підходу навчання студентів ЗВО загалом й іноземних мов зокрема [11, с. 163].

Основними завданнями для викладача навчальних дисциплін «Англійська мова» та «Англійська мова за професійним спрямуванням» є такі: забезпечення належного рівня підготовки студентів з іноземної мови відповідно до вимог державного освітнього стандарту; виховання та розвиток студентів засобами англійської мови за допомогою наукової та організаційно-методичної роботи.

Під час викладання в технічному ЗВО виникають такі проблеми, як низька мотивація й інтелектуальна пасивність студентів в оволодінні іноземною мовою. Це може бути спричинено технічним складом мислення студентів і невисоким базовим рівнем знання іноземних мов на момент вступу до університету. До того ж увага студентів зосереджена на профільних предметах, а іноземну мову вважають менш важливою дисципліною, яка не пов'язана з їхньою майбутньою професійною діяльністю. Це підтверджують і результати анкетування, проведеного нами в межах заходів щодо підвищення якості вивчення й викладання іноземних мов в університеті серед студентів чотирьох курсів Львівської філії ДНУЗТ, у якому взяли участь 158 студентів. Запитання охоплювали такі аспекти вивчення дисципліни «Англійська мова»: мотивація до навчання, організація навчального процесу, оцінювання студентами рівня й використання ними знань тощо. На запитання: «Чи є рівень знань з англійської мови, набутий у школі, достатнім для продовження навчання в технічному ЗВО?» – позитивну відповідь дали 58 % студентів. Результати попереднього вхідного контролю показали 43 % достатнього рівня знань. Цей показник свідчить про недооцінювання студентами важливості вивчення іноземних мов у технічному ЗВО для їхнього професійного становлення [15, с. 131].

Отже, у навчальному процесі вагому роль відіграє мотивація. За визначенням С. Гончаренка, *мотивація* – це «система мотивів, або стимулів, яка спонукає людину до конкретних форм діяльності або поведінки. Одна й та сама діяльність може здійснюватись із різних мотивів. Завдання педагога – виховання правильної мотивації» [3, с. 217].

Актуальним сьогодні є питання з'ясування зацікавленості процесом вивчення іноземної мови студентами. Традиційне навчання спрощує здатність студентів осягнути іноземну мову, перешкоджає їхньому розумінню структури та функції мови, робить їх пасивними одержувачами знань.

Як влучно зауважила дослідниця Т. Гончаренко, якщо для дисципліни «Іноземна мова» в мовному ЗВО мотивація є природною, то зазвичай у немовних закладах вищої освіти за відсутності реального мовного оточення вкрай необхідна штучна мотивація. Мета викладача

полягає не тільки й не стільки в ознайомленні студентів із предметом на першому занятті, скільки в зацікавленні їх, створенні умов для активізації пізнавальної діяльності. Для реалізації й популяризації цієї мети викладач повинен використовувати такі інструменти: а) забезпечення інформації та організація зустрічей студентів із випускниками, які можуть довести, що не тільки професійні знання, а й високий рівень володіння мовою дали їм змогу досягти поставленої мети; б) створення оточення, де знання іноземної мови вважають престижним, і формування розуміння студентами реальної необхідності підвищення рівня знань; в) активізація самостійної роботи студентів шляхом залучення їх до фахових конференцій із використанням іноземної мови [4, с. 50].

Розрізняють зовнішню та внутрішню мотивацію. Внутрішня залежить від внутрішнього середовища (викладач, навчальна група, оточення), зовнішня – зумовлена значущістю інформації про країну, мову якої вивчають, зокрема про її культуру та історію; усвідомленням важливості мови для реалізації потреб. Викладач мусить знати потреби студентів, постійно підтримувати мотивацію навчання на високому рівні [14, с. 161].

Є кілька видів мотивації стосовно іноземної мови. Це може бути широка соціальна мотивація, пов'язана з почуттям громадянського обов'язку перед країною та рідними, з уявленням про навчання як шлях до здійснення свого призначення в житті. Другий різновид зовнішньої мотивації – вузькоособистісна – визначає ставлення до оволодіння іноземною мовою як способу самоствердження, а інколи як шлях до особистого благополуччя, отримання кращої роботи. Для підтримання мотивації викладачу необхідно чітко бачити можливі джерела мотивації: 1) усвідомлення й прийняття студентами соціальної необхідності вивчення іноземної мови; 2) формування в студентів особистісних потреб вивчення іноземної мови. Мотивація визначає продуктивність навчальної діяльності та є її органічним складником [13].

Як свідчать результати згаданого вище анкетування, особистими мотивами під час вивчення іноземної мови більшість опитаних студентів вважають усвідомлення необхідності знань з іноземної мови для подальшої роботи (47,5 %); необхідність для кожної освіченої людини знати іноземну мову (36 %). Отриману ж з іншомовних джерел фахову інформацію студенти переважно використовують для опрацювання на заняттях з англійської мови (33,5 %) та написання рефератів, курсових і дипломних робіт (5,7 %). Менше ніж третина застосовує її для розширення знань зі спеціальності (30,4 %). Хоча 85 % студентів визнали, що їхні знання з англійської мови під час навчання в університеті значно покращились, вони не досить використовують власну іншомовну компе-

тенцію для поглиблення професійних знань, зупиняючись здебільшого на виконанні вимог навчальної програми з англійської мови [15, с. 131].

Саме зараз є передумови для переосмислення підходу до навчання й ефективнішого застосування нових методів викладання, таких як: когнітивно орієнтовані технології (діалогічні методи навчання, семінари-дискусії, проблемне навчання, когнітивні карти, інструментально-логічні тренінги тощо); діяльнісно орієнтовані технології (метод проєктів, контекстне навчання, організаційно-діяльнісні ігри, комплексні (дидактичні) завдання імітаційно-ігрове моделювання соціальних процесів тощо); особистісно орієнтовані технології (інтерактивні та імітаційні ігри, тренінги з розвитку тощо) [5, с. 114].

За визначенням дослідника В. Маригодова, «інтерактивне навчання – це навчання в режимі діалогу, під час якого відбувається взаємодія учасників педагогічного процесу з метою взаєморозуміння та спільного вирішення навчальних завдань» [8, с. 51].

Вибір методів залежить від низки умов: специфіки змісту навчального матеріалу, загальних завдань підготовки майбутніх фахівців, часу, який викладач має для вивчення цієї дисципліни, особливостей складу студентів.

Якісна мовна підготовка студентів неможлива без використання сучасних освітніх технологій. *Сучасними технологіями викладання іноземної мови в технічних ЗВО* є професійно орієнтоване навчання, метод проєктів, ігрові технології, технології інтенсивного й дистанційного навчання, інформаційні та телекомунікаційні технології, робота з навчальними та контролюючими комп'ютерними програмами з іноземних мов, створення презентацій, навчання іноземної мови в комп'ютерному середовищі (форуми, блоги, електронна пошта), тренінгові системи навчання, новітні тестові технології, а саме: створення бази матеріалів з іноземної мови для проведення комп'ютерного тестування з метою контролю знань студентів [7, с. 56] тощо.

Вивчення іноземних мов з інтеграцією сучасних інтернет-технологій в освітній процес надає змогу студентам удосконалити свої навички аудіювання та читання; подолати мовний бар'єр завдяки зануренню в мовне середовище; знайомить студентів з онлайн-ресурсами, які пропонують багато цікавої та корисної інформації, за допомогою якої студент вирішує поставлені викладачем завдання; стимулює обговорення тем і дискусій іноземною мовою в позааудиторний час, що в кінцевому підсумку приводить до підвищення мотивації до вивчення іноземної мови як такої й подальших успіхів у професійній діяльності. У зв'язку зі швидким зростанням науково-технічної бази та інформаційних технологій підвищуються вимоги до

викладачів. Використання сучасних інтернет-технологій у навчальному процесі приводить не до заміщення викладачів комп'ютерними системами, а до змін ролі та функцій викладачів, ускладнення викладацької діяльності [6, с. 79–80].

Використання комп'ютерних технологій під час вивчення іноземної мови не лише відкриває студентам доступ до нових джерел інформації, а й підвищує ефективність самостійної роботи (самостійна підготовка мініпроектів за тематикою спілкування та їх презентація), надає нові можливості для творчості. Завдяки цьому студенти можуть засвоювати більше матеріалу, ніж під час традиційного навчання, показувати свої реальні знання [10, с. 98].

Застосування інтерактивних технологій навчання передбачає впровадження таких методів викладання іноземної мови.

Комунікативний метод. У викладанні англійської мови важливим є формування в студентів комунікативної компетенції, базу для якої становлять комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок.

У процесі навчання за комунікативним методом студенти набувають комунікативної компетенції – здатності правильно та доречно користуватись мовою залежно від конкретної мовленнєвої ситуації. Тому навчальною метою комунікативного методу є оволодіння комунікативною компетенцією.

На основі інтернет-технологій виділяють синхронну й асинхронну комунікації. Засоби синхронної комунікації – це інтернет-ресурси, які надають змогу спілкуватися в режимі реального часу (чат, відеочат, аудіочат). Асинхронні засоби комунікації – це інтернет-ресурси, які забезпечують обмін інформацією із затримкою в часі (форуми, електронна та аудіо-пошта, сайти, блоги) [6, с. 81].

Комунікативний метод як засіб навчання іноземних мов спрямований на розвиток і вдосконалення особистості, розкриття її резервних можливостей і творчого потенціалу, створює передумови для ефективного покращення навчального процесу в закладах вищої освіти [1, с. 152–153].

Його різновидом є *когнітивно-комунікативний метод* викладання. Він має у своїй основі принцип усвідомлення під час навчання. Згідно із цим методом вивчення будь-якого лінгвістичного явища повинно спиратися на розуміння його виникнення та використання в мові. Вправи когнітивно-комунікативного характеру повинні захоплювати увагу студентів, підштовхувати їх зацікавленість у подальшому засвоєнні, вчити аналізувати, порівнювати, узагальнювати, відшукувати взаємозв'язки [9, с. 58].

Важливим у вивченні іноземної мови є також *конструктивістський метод*. Він полягає в активному навчанні студентів. Завдання викладача не навчити, а сприяти навчальному процесу. Заняття

є орієнтованим на дію. Студентів спонукають самостійно конструювати свої знання.

Конструктивістський метод базується на спрямованості навчального процесу на дію, наближену до реалій професійної діяльності. Звичайно, такий вид діяльності повинен здійснюватися, особливо на початковому етапі, за активної підтримки викладача, чиєю функцією є моделювання певної реальної ситуації, враховуючи такі особливості, як рівень володіння студентами мовою загалом і лексичним матеріалом за відповідною темою зокрема, ступінь підготовки студентів до самостійної праці, соціально-психологічні особливості конкретної студентської групи. Безумовною позитивною рисою конструктивістського методу є можливість студентів наблизитися до реальних життєвих ситуацій, «пережити» їх, користуючись іноземною мовою, та бути готовими спілкуватися англійською мовою в подібних ситуаціях у майбутньому [9, с. 57].

Обираючи ті чи інші методи, викладач мусить дотримуватись певних критеріїв і ставити перед собою цілі, які будуть досягнуті, а саме: 1) аналіз мовних потреб студентів залежно від обраної спеціальності; 2) орієнтування на практичне використання мови; 3) націленість на навчання орієнтування в іншомовному матеріалі та в іншомовному середовищі; 4) навчання студентів вести бесіди на професійні теми та розробляти власні проекти [2, с. 21–22].

Ці цілі викладання повинні реалізуватися за допомогою низки прийомів, підходів і методик. Однією з найбільш ефективних методик є комунікативна, яка надає змогу впровадити в процес навчання такі форми роботи, як мозковий штурм (brainstorming), рольові ігри (role play) та створення проблемної ситуації. Мозковий штурм – це процес вирішення проблеми на основі стимулювання творчої активності, що розвиває пошуково-дослідницькі компетенції, креативність і комунікативні вміння, допомагає оволодіти навичками роботи в групі. Метод рольової гри змушує студентів вирішувати різноманітні проблеми, сприяючи формуванню відповідних видів мовленнєвої діяльності. Метод створення проблемної ситуації базується на прикладах із життя й передбачає самостійне формування студентами проблемних ситуацій і колективний пошуку їх вирішення [2, с. 22].

Зміст і технологія навчання іноземної мови повинні відповідати актуальним інтересам і задовольняти потреби студента, тобто відтворювати оточення, найбільш наближене до реального життя. Для цього викладач іноземної мови має виявляти більший інтерес до спеціальностей студентів, бути обізнаним в основних досягненнях

у відповідних галузях. Необхідно постійно підтримувати зв'язок із викладачами спеціальних дисциплін для визначення актуальних питань майбутніх професій студентів [4, с. 51].

Система освіти готує інженера для роботи не лише в найближчому майбутньому, а й у досить віддаленій перспективі. Детальні умови та характер цієї діяльності важко передбачити. Тому вибір і обґрунтування змісту освіти, зокрема вивчення іноземної мови, повинні виконувати й деяку прогностичну функцію. Це означає, що викладач кожної навчальної дисципліни мусить орієнтуватися сам і орієнтувати студентів не лише на її вузько утилітарну роль, а й на перспективи ефективного використання здобутих знань, умінь і навичок у майбутній діяльності, на формування в них здатності й внутрішньої потреби в постійному самонавчанні, самовихованні та самовдосконаленні протягом усієї активної трудової діяльності [4, с. 51].

Висновки і пропозиції. Формування мотивації в студентів технічних ЗВО є одним з основних завдань навчально-виховного процесу, в якому студент має стати активним учасником, а не пасивним об'єктом.

Якісна іншомовна підготовка студентів технічних спеціальностей є можливою за умови застосування нових методів викладання: когнітивно орієнтованих технологій (діалогічні методи навчання, семінари-дискусії, проблемне навчання, когнітивні карти, інструментально-логічні тренінги тощо); діяльнісно орієнтованих технологій (метод проєктів, контекстне навчання, організаційно-діяльнісні ігри, комплексні завдання, імітаційно-ігрове моделювання соціальних процесів тощо); особистісно орієнтованих технологій (інтерактивні та імітаційні ігри, тренінги з розвитку тощо).

Упровадження інноваційних підходів до викладання англійської мови з використанням мультимедійних засобів навчання надає змогу студентам підвищити мотивацію до вивчення іноземних мов; отримати доступ до нових, альтернативних джерел інформації; розвинути самостійну розумову діяльність; удосконалити творчу самореалізацію; сформувати комунікативні навички, міжкультурну та професійну компетентність.

Отже, зазначені технології допомагають якісно урізноманітнити заняття, зробити його інформативно й дидактично різноманітним і значно підвищити його результативність за умови професійно орієнтованого наповнення змісту дисципліни «Іноземна мова» в технічних ЗВО.

Методи викладання іноземних мов постійно оновлюються, отже, зростає потреба в їх вивченні. Оскільки однією з найбільш ефективних методик є комунікативна, то перспективи подальших розвідок убачаємо в її дослідженні.

Список використаної літератури:

1. Білан Н. Комунікативний метод навчання іноземних мов студентів немовних ВНЗ. *Молодь і ринок*. 2012. № 5. С. 149–153.
2. Білоцерковець А. Новітні методи викладання іноземної мови за професійним спрямуванням у ВНЗ. *Дослідження та впровадження в начальний процес сучасних моделей викладання іноземної мови за фахом* : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з питань методики викладання іноземної мови, 15 травня 2017 р. Одеса : Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2017. С. 21–22.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
4. Гончаренко Т. Мотивація вивчення іноземної мови як соціальна функція освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2010. № 4. С. 47–55.
5. Гриднева Б. Підготовка сучасного інженера посредством преподавания иностранного языка. *Современные образовательные технологии и их использование в системе гуманитарной подготовки инженеров* : мат-лы II Всерос. науч.-метод. конф., 2–3 декабря 2010 г. Москва : МГТУ им. Н.Э. Баумана, 2010. С. 113–115.
6. Дигтяр О., Танцура Т. Использование мультимедийных средств (podcasts) в обучении студентов на занятиях английского языка в неязыковом вузе. *Theory and Practice of Teaching Foreign Languages at a Non-Linguistic University: Traditions, Innovations, Prospects: Collection of papers* / managing editor M.V. Melnichuk. Moscow : Financial University, 2014. P. 79–84.
7. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2004. С. 338–339.
8. Маригодов В., Слободянюк А., Козлакова Г. Освітня система як технологічний комплекс. *Проблеми освіти* : наук.- метод. зб. 2000. № 22. С. 51–56.
9. Мельнікова Т. Сучасні методи викладання іноземних мов. *Лінгвістичні та лінгвокультурологічні аспекти навчання іноземних студентів у вищих навчальних закладах України* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпропетровськ, 24–25 квітня 2014 р. Дніпропетровськ, 2014. С. 57–59.
10. Осада З., Матвеєнко О. Сучасні методики та технології викладання іноземних мов у технічних ВНЗ. *Англістика та американістика* : зб. наук. пр. / ред. кол.: А.І. Анісімова (гол. ред.), Т.М. Потніцева (заст. гол. ред.) та ін. Дніпро : ЛІРА, 2015. Вип. 12. С. 95–101.
11. Пасічник О. Сучасні технології навчання як засіб самореалізації студентів в освітньому

- середовищі ЗВО. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2019. Вип. 69. С. 162–166.
12. Тимофєєва О. Навчальна автономія у процесі вивчення англійської мови майбутніми фахівцями морської галузі. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2019. Вип. 71. С. 250–254.
13. Шпакова Н. Формування мотивів вивчення іноземної мови і позитивного ставлення до предмета у студентів вищих навчальних закладів. *Особистість у єдиному освітньому просторі. Конференція 2: Освіта й особистість: нові підходи, сучасна дидактика, інноваційні технології*: мат-ли V Міжнар. форуму, м. Запоріжжя, 7–18 квітня 2014 р. 2014. Вип. 2 (16). URL: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyr161/shrakova_n.g..pdf (дата звернення: 10.05.2020).
14. Щукін А. Обучение иностранным языкам: Теория и практика. Москва : Филоматис, 2004. С. 161–162.
15. Sharhun T., & Potseluiko A. (2020). Linguistic and humanitarian competence of future engineers: the philosophical and anthropological aspect. *Human Studies. Series of Pedagogy*. No. 10/42. P. 122–134. DOI: <https://doi.org/10.24919/2413.2039.10/42.199852>.
-

Sharhun T., Bushko H., Mosina Yu. Modern aspects of English teaching in technical institutions of higher education

In this article modern methods of foreign language teaching are analyzed and the feasibility of their use in technical institutions of higher education is substantiated. The process of teaching English in non-language institutions of higher education has certain peculiarities connected with different initial level of language training of first-course students; the number of academic hours determined for this discipline studying; numerical strength of groups; low motivation to foreign language mastering. It is emphasized that motivation plays an important role in the educational process, which formation by students of technical institutions of higher education should be one of the main tasks of the educational process. Motivation determines the productivity of educational activity and is its organic component. It is proved that high-quality foreign language training of technical specialties students is possible on condition of modern educational technologies introduction, such as: professionally-oriented training, method of projects, intensive and distance teaching technologies, information and telecommunication technologies, work with educational and controlling computer programs in foreign languages, game technologies, creation of presentations, training educational systems. It is established that it is possible considerably to increase classes' effectiveness on condition of professionally-oriented content filling of "Foreign Language" discipline in technical institutions of higher education. It was found out that the use of interactive educational technologies involves recourse to the communicative, in particular, the cognitive-communicative and the constructivist methods of foreign language teaching. It is proved that using of innovative approaches to teaching English and multimedia teaching aids allows students to increase motivation to foreign languages studying, to provide access to new, alternative sources of information, to develop independent mental activity, to form communication skills, intercultural and professional competence.

Key words: foreign language education, studying motivation, innovative educational technologies, information technologies, modern teaching methods.